

tíðindablaðið

Útgevandi: p/f sosialurin

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

Fyrirskjótstjóri: Krisjan Dahl

Bládfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

sosialurin

Argjavegur 26
Postsmoga 76,
3800 Tórshavn
telefon 11820Góða mamma
tað var ikki eg

Í DIMMALÆTTING fyrri týsdagin spyr lögmaður, hvussu stóðan hevði verið, um javnaðarflokkurin hevði fingið sín vilja hesi fyra árin. Sjálvur svarar hann, at nettouttanlandsskuldin hevði verið munandi størri, enn hon er í dag.

HER ERU VIT ALS ikki samdir við lögmann. Hann vísir á øll tey uppskotini, sum javnaðarflokkurin hevur lagt fram hesi fyra árin, men gloymir sjálvandi, at fleiri av hesum uppskotum vildu økt um framleiðsluna og útflytningin, eins og tey vildu ført til minni innflytning og minni almenna privata nýtslu, um tey vóruð samtykt.

VIT KUNNU t. d. endurtaka, at vega- og bergholsarbeiðið í Kalsoynni kundi verið gjørt líðugt fyrri einar 14 til 20 mió kr. í dag verður hetta arbeiði gjørt fyrri 30 til 40 mió kr. Vit kunnu eisini endurtaka, at javnaðarflokkurin kundi loysa spurningin um keyp av skipi til millumlandasigling við eini fløgu upp á 40 mió kr., meðan hesin spurningur nú er loystur við eini fløgu upp á 150 mió kr.

OKKARA UPPSKOT um skilabótalan til fiskivinnuna kundi spart okkara høvudsinnu fyrri nógvur milliónir krónur í dýrari rentu. Javnaðarflokksins uppskot til loysn av agnspurninginum kundi spart okkara samfelag fyrri fleiri milliónir krónur í innflyttum agni. Floksins uppskot um sáttmálastovn og skipaumvælingar kundi tryggjað ódýrari innflytning av rávøru til føroysku skipasmíðurnar. Tey vildu eisini tryggjað, at vit í nógv størri mun byggja okkara egna skip, og at vit sjálvir gjørdur tey umvælingararbeiði, sum í dag verða gjørd uttanlands.

UM SO VARD at javnaðarflokkurin fekk sín vilja á ídnaðarøkinum, so vildu vit í dag útflytt alginat fyrri stórar peningaupphæddir, meðan lögmaður valdi at kvala hesa framleiðslu í føðingini. Við eini menningarstovu og eini solumiðstöð fyrri ídnaðin, vildi allur ídnaður í landinum havt munandi betri umstøður at arbeiði

oddagrein

undir, soleiðis at vit ikki vóru í tí stóðu, sum vit eru í. Í dag er stóðan nevniliga tann, at tíðarhóskandi og væl útgjørd ídnaðarvirki ikki sleppa av við sína framleiðslu til útflytning.

ELLA VIT KUNNU taka uppskot javnaðarflokksins um rentustudning til farmaskipabygging. Her vildu samgonguflokkarnir veita stuðulslán úr grunninum til endurnýgging av fiskiskipaflotanum. Javnaðarflokkurin mælti til at veita rentustudning til rentuna oman fyrri 8 pst. Við hesum vildu farmaskipini verið eins væl fyrri rakstrarliga og landskassin hevði spart 4/5 av tí peningi, sum í dag verður veittur úr grunninum til endurnýgging av fiskiskipaflotanum til umrøddu farmaskipabygging.

VIT KUNNU eisini taka rentupolitikkin. Føroyska vinnulívið og einstaklingurin knógva undir eini rentubýrði, sum er munandi tyngri enn í nøkrum øðrum landi rundan um okkum. Javnaðarflokkurin hevur mælt til at lækka útlánsrentuna. Flokkurin hevur eisini mælt til at seta Landsbanka Føroya á stovn, soleiðis at hesin m. a. kann ansa eftir, at munurin millum inn- og útlánsrentuna ikki gerst ov stórir.

LANDSBANKIN ER eisini eitt neyðugt amboð, um vit skulu hava eina skilagóða stýring á okkara figgjar- og búskaparviðurskiftum. Hann er eisini amboðið, ið kann samskipa okkara lántøkur uttanlands, soleiðis at vit lána ta røttu tíðina og í teimum røttu gjaldoyrunum o. s. fr.

ALT SAMFELAGIÐ er í kreppu. Tað hava vit finnið at vita úr landsstýrinum. Men lögmaður hevur onga viðmerking til stóðuna, uttan tað, at hevði javnaðarflokkurin fingið sín vilja ígjøgnum, so hevði stóðan verið verri. Hetta er sama søgan: góða mamma, tað var ikki eg . . . men hesa ferð er hon bert segd við øðrum orðum. Ein ússaligur lögmaður og samgonguleiðari.

Skarv og rasisma

Bæði gamla Skarv og nýggju hølina í Pilestræde hava í nógv ár verið ein miðdepil fyrri føroyingar í Keypmannahavn. Ella fyrri so vitt fyrri fólk norðan fyrri 62. breiddarstig. Grønendingar og islendingar hava eisini brúkt Skarv sum samlingsstað, eitt slag av oasu, har tilber at svara á sær við bjóri.

At grønendingar eisini koma á Skarv, fekk miðskeiðis í 70'um ein ungan fólkaflokspolitikara at skriva háðandi um hesi fólk, hvørs haviðir hava ríkað mangan føroyskan reiðara.

Men í hesum døgum er rasisman kyknað uppáftur, ikki av fólkaflokspolitikaranum, men takkað verið sjálvum áðaranum av Skarv. Hansara ætlan er at gera hetta verðshús til ein eksklusiv klub, har fólk kunna tekna seg sum lim. Men væl at merkja, ikki grønendingar. Hesum ber ein plakát inni á Skarv týðiliga boð um.

Aparheid-politikur er eitt hitt andstyggiliga fyrbrigdi í heiminum, og uttan íva kenna grønendingar hesa plakát sum spott av grovasta slag.

Sjálvr havi eg nakrar ferðir vitjað á Kristinmut í Nuuk, men aldrin havi eg borið eyga við eina plakát av líknandi slag. Tí skammaðist eg yvir sum føroyingur at ein føroyingur, sum í nógv ár hevur ríkað seg upp av grønendingum skuldi troysta sær at skriva slík orð.

Ein kann spyrja seg hvørji motivir liggja aftanfyrri eina slíka útreiðskan. Kanska hevur áðarin ein dreym um at gera sitt verðshús til ein noblan klub, har menn koma í

terylenebuksum og konufólk í líknandi veitsluklæðum. Kanska vil hann tekkjast valamonnum av reinari rasu, sum ikki bara keypa eina óflosku í senn, men ein heilan pegil av brennivini á bordið. Í hvussu so er hevur hann longu nú lagt upp til at gera Skarv til eitt dýrt stað. Tann, sum ætlar sær inn um vikuskiftið, verður noyddur at gjalda 30 krónur. Hevði so av illum verðið boðin ein durasnapur, ella eitt dansiorkester istaðin fyrri bandupptakaran, hevði borið

til at skilt mannin. Men onki fæst fyrri hesar pengar. Siga vit, at 500 fólk vitja í einum vikuskifti, merkir hetta 15.000 krónur beint í lúman.

Men líkamikið hvørji motivir eru. Rasisman á Skarv, sum alla aðra staðni er forkastilg, og tá hon verður brúkt til at tekkjast føroyingum, eiga somu føroyingar at visa sína andstygd við at gevast at vitja á Skarvi, til áðarin hevur drigið sína skendsku ætlan aftur.

Jóanes Nielsen

Bakkast? Nei, fyrirtreyt!

Í Sosialinum 25. august

skrivar Dagny Joensen, at Karin Kjelbro við síðstu orðum sínum frá tingsins røðarapalli hevur verið kvinnufrigeringin til stórt bakkast. Tað kemur ikki mær soleiðis fyrri, og eg havi hug at taka í aftur spurningin: Ja, hvussu hevði tað ljóðað, um eisini lögtingsmenn høvdu takkað konum og børnum sum fyrirloyvið at arbeiða á Føroya Løgtingi? Ella viðari, um slík tala vanliga ljóðaði úr øllum teimum stovum, har arbeiðið hjá konuni hevur verið fyrirtreyt fyrri, at maðurin hevur kunnað »gjørt karrieru« og samstundis verið »familjufaðir«? Hvussu hevði tað ljóðað? Og hvønn týðning hevði tað havt? Ein spennandi tanki! Men sum er hoyrist onki slíkt, og veruleikin er, at í politikki, sum aðrastaðni, hava kvinnur og menn so fullkomiliga ymiskar fyrirtreytir fyrri at luttaka og at gera seg

galdandi.

Kenda fyrbrigdið, at tvey fólk eru um at uppbyggja og klára eitt starv, hevur aðrastaðni navnði »two-persons-single-career«, og tað er eitt ógvuliga vanligt fyrbrigdi, eisini á okkara leiðum. Hetta halda flestu menn, og kanska konur við, vera púra náttúrligt, og sigst m. a. vera tað, sum er ætlanin, tá fólk velja at stovna familju. Men hvi er tað ein sjálffylgja, at maðurin tekur sær av »karrieruni«, meðan konan stuðlar? Í øðrum hvørjum hjúnarlagi hevur kvinnan fastið betri evnr — og tað er jú onki annað uttan tann rami logikkur — so skuldi tað verið fyrirtreytinar fyrri at røkt álitisstørv, ja, so er verandi skipan ikki einans býtt, men eisini rættiliga skaðilg.

Ein lögtingskvinna veit eins væl og einhvør onnur kvinna við krevjandi útiarbeiði, at slíkt ikki er

møguligt í teimum vanligu rammunum fyrri familjulívi, har konan/mamman hevur ábyrgdina av øllum heima. Tá nær neyðugu kvinnurnar eru komnar á ting, er tað av alstórum týðningi fyrri arbeiði teirra har, at alt gongur væl heima: at børnini trívast, og at maðurin ikki er av tí gamla, grenjuta og krevjandi slagnum. Longri enn so eru vit »skroppu kvinnusakskvinnur« ikki komnar. Og tað hevur heldur ikki verið ætlanin. Tí vit vita væl, at tær menniskjansligu relatiórnar, vina- og kærleiksbondini, hava størstan týðning. Men vit vita eisini, at læra menn ikki skjótt at átaka sær beinleiðis umsorgan fyrri bæði børnum, gomlum og sjúkum, og læra kvinnur ikki skjótt at taka ábyrgd í øllum samfelagsviðurskiftum, so hevur ongin okkara nakra fram-

Framhald á síðu 7